STUDIA LEDNICKIE VII
Poznań — Lednica 2002

OBCHODY ROCZNIC BITWY POD CEDYNIĄ I ŚMIERCI MIESZKA I

Dwie wielkie rocznice 1030-lecie bitwy pod Cedynią i 1010-lecie śmierci Mieszka, przypadające w tym roku, były powodem do zorganizowania w dniach 24 i 25 maja br. obchodów „Dni Mieszkowych". Miały one spopularyzować tę ważną historyczną postać w społeczeństwie. W dniu 24 maja nastąpił w Cedyni start turystycznego Rajdu Samochodowego „Szlakiem Mieszka I" Cedynia — Lednica. W Rajdzie brało udział kilkanaście załóg z województw Wielkopolskiego i Zachodniopomorskiego. Uczestnicy po zwiedzeniu pięknie położonej Cedyni nad Odrą i miejsc związanych z bitwą, wyruszyli spod góry Czcibora. Rajd podzielono na dwa dzienne etapy z noclegiem w Mierzynie — Międzychodzie. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z bogatą historią ziem nadodrzańskich i wielkopolskich. Wysiłek i koszty poniesione przez załogi miały, obok walorów poznawczych i rekreacyjnych, być również upamiętnieniem zwycięzców spod Cedyni. W drugim dniu 25 maja, w rocznicę śmierci Mieszka, o godz. 14.30 w kaplicy baptysterium na Ostrowie Lednickim odprawiona została uroczysta Msza św., w której brali udział zaproszeni goście i rajdowcy.

W tym miejscu należy wspomnieć, że tradycyjnie od wielu lat, w rocznicę śmierci Mieszka przybywa na Ostrów Lednicki piesza pielgrzymka z Węglewa z obrazem „Pani z Wyspy". Pielgrzymkę zakończyła Msza św. odprawiona w kaplicy pałacowej Mieszka I na wyspie. W godzinach południowych kończył się na Małym Skansenie Rajd Pieszy „Szlakiem Starej Baśni", zorganizowany przez PTTK Oddz. Gniezno.

Punktem kulminacyjnym obchodów było otwarcie o godz. 15.30 wystawy w „Skarbczyku" na Małym Skansenie, pt. „Bitwa pod Cedynią, pokój i wojna w czasach Mieszka I". Wystawa ma charakter historyczny. Na stosunkowo niewielkiej powierzchni przedstawiono szereg wątków z okresu panowania pierwszego władcy Polski. Jednym z elementów polityki Mieszka I były działania wojenne jako środek powiększania i wzmacniania państwa. W tym kontekście ukazano na wystawie zmagania wojenne w latach 963 – 965, zwycięską bitwę w 967 oraz tytułową bitwę pod Cedynią z roku 972 a także zakończoną niepowodzeniem wyprawę Ottona II w 979. Drugim ważnym elementem polityki Mieszka było utrzymanie równowagi i poprawnych stosunków z cesarstwem ottońskim. Potwierdza to przyjęcie chrześcijaństwa w 966 roku, porozumienia zawarte z cesarzem w 964, 973 i 991 a także ślub z margrabianką Odą w 980 roku, jak również akt *Dagome iudex* z 992 roku. Wystawa ukazuje rozwój

państwa Mieszka, które pozyskało wkrótce dostęp do Bałtyku. Szczególną wartością ekspozycji są oryginalne obiekty zabytkowe, bogata kolekcja militariów, cenne przedmioty związane z dworem książęcym oraz sakralia. Autorem wystawy jest piszący te słowa.

Następnie o godz. 16.30 odbyło się spotkanie na wyspie połączone z ogłoszeniem wyników Rajdu i wręczeniem nagród.

Patronat honorowy nad Rajdem objęli: Marszałek Województwa Wielkopolskiego Pan Stefan Mikołajczak, Burmistrz Miasta Gminy Szamotuły Pan Roman Handschuh, Wójt Gminy Kiszkowo Pan Wojciech Kilanowski, Burmistrz Miasta i Gminy Międzychód Pan Juliusz Koch, Burmistrz Miasta i Gminy Oborniki Pan Janusz Kurowski, Burmistrz Miasta i Gminy Ostroróg Pan Janusz Ławniczak, Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina Pan Tomasz Łęcki, Wójt Gminy Łubowo Pan Andrzej Łozowski, Burmistrz Miasta i Gminy Sieraków Pan Mieczysław Trafis, Burmistrz Miasta i Gminy Cedynia Pan Adam Zarzycki. Organizatorami były następujące instytucje: Departament Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Automobilklub Wielkopolski, Burmistrz Miasta Cedynia, Wójt Gminy Łubowo.

Zwycięzcom Rajdu wręczono kilka pucharów ufundowanych przez członków honorowych i organizatorów.

Za zajęcie I miejsce puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego otrzymała załoga Sylwii i Witolda Grzybków z Nowego Tomyśla. Za zajęcie II miejsca puchar ufundował Burmistrz Cedyni. Za zajęcie III miejsca puchar ufundował Wójt Gminy Łubowo. Za zajęcie I miejsca po pierwszym etapie puchar ufundował Burmistrz Międzychodu. Za najlepsze odpowiedzi historyczne puchar ufundował Dyrektor Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, dla najstarszej załogi uczestniczącej w Rajdzie puchar ufundował Burmistrz Szamotuł.

Uroczystość na wyspie uświetnił pokaz walk turniejowych wojów mieszkowych w wykonaniu Drużyny Wojów Piastowskich „JANTAR".

Andrzej Kaszubkiewicz

1. Góra Czcibora w Cedyni, miejsce zwycięskiej bitwy Mieszka I i jego brata Czcibora z margrabią Hodonem w 972 r. Fot. M. Jóźwikowska

2. Zakończenie Rajdu na Małym Skansenie. Fot. P. Kuszczak

3. Msza św. w kaplicy — baptysterium Mieszka I na Ostrowie Lednickim. Fot. P. Kuszczak

4. Otwarcie wystawy „Bitwa pod Cedynią" w „Skarbczyku" na Małym Skansenie. Fot. P. Kuszczak